

مقدمه

آمارگیری از فعالیت‌های مربوط به معادن کشور و انتشار مستمر نتایج آن، از سال ۱۳۳۳ توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت وقت آغاز شد. این آمارها، هر سال همزمان با انتشار "آمار فعالیت‌های صنعتی"، در ضمیمه نشریه مذکور به چاپ می‌رسید ولی از سال ۱۳۳۹، آمارهای مربوط در نشریه‌ای مستقل تحت عنوان "آمار فعالیت‌های معدنی ایران" منتشر شد. اولین سرشماری از معادن کشور در آذرماه سال ۱۳۴۲ توسط وزارت اقتصاد اجرا شد و از سال ۱۳۴۲ تا سال ۱۳۵۳، دفتر آمار وزارت اقتصاد با استفاده از آمارهای دفاتر معادن نقاط مختلف کشور، هر سال آماری از فعالیت‌های معادن جمع‌آوری و منتشر می‌کرد. در سال ۱۳۵۳، دومین سرشماری از معادن کشور با همکاری مرکز آمار ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت اجرا شد. از سال ۱۳۵۳ تا سال ۱۳۵۷، مرکز آمار ایران به‌طور سالانه بخشی از معادن کشور را به عنوان معادن منتخب مورد آمارگیری قرار داد. از سال ۱۳۵۷ تا سال ۱۳۶۳، به‌دلیل عدم اجرای طرح‌های آماری و نیز فراهم نبودن آمارهای ثبتی جامع، این بخش از فعالیت‌های اقتصادی دچار خلاً آماری شد. در سال‌های ۱۳۶۴ و ۱۳۶۵، مرکز آمار ایران به آمارگیری از معادن تحت پوشش بخش عمومی اقدام کرد و در سال ۱۳۶۶، سومین سرشماری از معادن کشور را به مرحله اجرا درآورد. از سال ۱۳۶۷ تا سال ۱۳۸۵ به استثنای سال‌های ۱۳۷۰ و ۱۳۸۴ آمارگیری از معادن کشور به‌طور سالانه انجام شده است.

آمار و اطلاعات مندرج در این فصل، علاوه بر نتایج آمارگیری‌ها و سرشماری‌های مذکور شامل آمار و اطلاعات شرکت‌های تعاونی معدنی ارائه شده توسط اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان خراسان جنوبی نیز می‌باشد.

در مورد آمارهای ارائه شده، توضیحات زیر ضروری است:

- در آمارگیری از معادن فعال‌کشور، اطلاعات مربوط به نفت و گاز، مواد رادیواکتیو و خاکرس جمع‌آوری نشده است، و به دلیل اهمیت خاص نفت و گاز، اطلاعات آماری مربوط به این فعالیت‌ها در فصل ۶ (نفت و گاز) به‌طور مجزا ارائه می‌شود.
- در طرح آمارگیری از معادن در حال بهره‌برداری کشور، معادن شن و ماسه به روش نمونه‌گیری و سایر معادن به‌صورت سرشماری، مورد آمارگیری قرار می‌گیرند.

۳- در این فصل برای طبقه‌بندی فعالیت‌های بخش معدن از طبقه‌بندی بین‌المللی فعالیت‌های اقتصادی (I.S.I.C)، ویرایش چهارم، با اعمال تغییراتی در آن استفاده شده است.

تعاریف و مفاهیم

معدن: به مجموعه‌ای اطلاق می‌شود که شامل ذخیره معدنی است.

کانه‌آرایی: تمامی عملیات فیزیکی، شیمیایی یا فیزیک-شیمیایی است که به منظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله از کانه یا برای تفکیک کانه‌ها از یکدیگر انجام می‌شود.

معدن در حال بهره‌برداری: معدنی که در آن مجموعه‌ای از عملیات، به منظور استخراج، کانه‌آرایی و بدست آوردن مواد معدنی قابل فروش انجام می‌شود.

مدیریت خصوصی: مدیریتی است که توسط افراد یا مؤسسات خصوصی اعمال می‌شود.

مدیریت عمومی: مدیریتی است که توسط وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌های دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، بانک‌ها، شهرداری‌ها و سایر مؤسسات بخش عمومی اعمال می‌شود.

شاغلان: تمامی افرادی هستند که در داخل یا خارج معدن به صورت تمام وقت یا پاره‌وقت برای معدن کار می‌کنند. شاغلان از نظر وظیفه‌ای که به عهده دارند به دو گروه شاغلان خط تولید (ماهر و ساده) و سایر شاغلان (اداری، مالی و خدماتی) تفکیک می‌شوند.

شاغلان ماهر خط تولید: کارکنانی هستند که به اعتبار دانش فنی و تجربه‌ای که کسب کرده‌اند، توانایی انجام یک قسمت از کار فنی خط تولید را داشته باشند، مانند مهندسان، تکنیسین‌های فنی، استادکاران، سرکارگران، کارگران ماهر، تعمیرکاران و رانندگان.

شاغلان ساده خط تولید: کارکنانی هستند که شغل مورد تصدی آنان در خط تولید نیاز به تعلیم و کسب مهارت ندارد، مانند: کارگران ساده، باربران و بارگیران.

سایر شاغلان (اداری، مالی و خدماتی): کارکنانی هستند که به امور دفتری، اداری، مالی و خدماتی معدن و یا دفتر مرکزی، اشتغال داشته و به طور مستقیم در امر استخراج و تولید دخالت ندارند. در ارائه آمار شاغلان، توضیح این نکته ضروری است که در محاسبه از روش «متوسط تعداد شاغلان در سال» استفاده شده است.

جبان خدمات مزد و حقوق بگیران: رجوع کنید به تعاریف و مفاهیم «فصل ۵- کشاورزی، جنگلداری و شیلات».

تولید مواد معدنی: مجموع مواد معدنی حاصل از یک رشته فعالیت استخراج است که به اشکال گوناگون قابل عرضه به بازار می‌باشد. شایان ذکر است که در بعضی از رشته فعالیتها یا معادن، مواد معدنی به همان صورتی که از کانسار استخراج می‌شود، عرضه می‌گردد در صورتی که در بعضی دیگر از رشته فعالیتها یا معادن، مواد استخراج شده پس از انجام عملیات فیزیکی یا شیمیابی لازم به منظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله، تفکیک کانه‌ها و یا افزایش عیار ماده خام، به بازار عرضه می‌شود. ضمناً در یک رشته فعالیت، ممکن است چند ماده معدنی به دست آید، مثلاً در رشته فعالیت استخراج سنگ مس، مواد معدنی سنگ مس، کنسانتره مس و کنسانتره مولیبدن از تولیدات رشته فعالیت مذکور به حساب می‌آیند.

ارزش تولیدات معادن: عبارت است از مجموع ارزش مواد معدنی استخراج شده، مواد معدنی فراوری شده در محل معدن و ضایعات قابل فروش مواد معدنی بر اساس قیمت فروش در محل معدن.

سرمايه‌گذاري (ارزش تغييرات اموال سرمایه‌اي): رجوع کنید به تعاریف و مفاهیم «فصل ۵- کشاورزی، جنگلداری و شیلات».

ارزش افزوده: ارزش اضافی ایجاد شده در جریان تولید است.

ارزش دریافتی‌ها (ستانده‌ها): ارزش دریافتی معدن، عبارت از ارزش دریافتی بابت خدمات تولیدی و خدمات غیر تولیدی است.

ارزش پرداختی‌ها (داده‌ها): ارزش پرداختی معدن، عبارت از ارزش پرداختی بابت خدمات است.

شرکت تعاونی: رجوع کنید به تعاریف و مفاهیم «فصل ۵- کشاورزی، جنگلداری و شیلات».

شرکت تعاونی معدنی: نوعی شرکت تعاونی است که در زمینه استخراج، بهره‌برداری و فروش مواد استخراج شده از معدن فعالیت دارد.

گزینه‌های اطلاعات

بر اساس نتایج طرح آمارگیری از معدن فعال در سال ۱۳۹۷، تعداد ۲۱۵ معدن در حال بهره‌برداری وجود داشته که ۹۵/۳ درصد آنها دارای مدیریت خصوصی و ۴/۷ درصد آنها دارای مدیریت عمومی بوده‌اند. نتاج به دست آمده نشان می‌دهد، در مجموع ۷۴۴۲ نفر در این معدن به کار اشتغال داشته‌اند که تعداد شاغلان نسبت به سال ۱۳۹۶ ۵۷ درصد افزایش داشته است.

شاپیان ذکر است معدن استخراج سنگ‌های تزیینی با ۲۱/۸ درصد و استخراج کائولن و خاک نسوز با ۱۶/۷ درصد بیشترین سهم از تعداد معدن را در این سال داشته‌اند و ۹۵/۳ درصد از استخراج‌ها به روش روباز بوده است.

در سال ۱۳۹۷، ارزش تولید مواد معدنی معدن در حال بهره‌برداری بیش از ۷۵۶۹ میلیارد ریال بوده است. معدن زغال سنگ خشک با ۶۵/۰۴ درصد و بعد از آن معدن مس با ۹/۱ درصد بیشترین سهم ارزش تولید را به خود اختصاص داده‌اند. ارزش افزوده حاصل از فعالیتهای معدن در سال ۱۳۹۷، حدود ۷۱۳۸ میلیارد بوده که معدن استخراج زغال سنگ خشک با ۶۷/۸ درصد بیشترین و معدن استخراج پوکه معدنی با ۰۰۰۲ درصد کمترین میزان ارزش افزوده را داشته‌اند.

در سال ۱۳۹۷، میزان ارزش سرمایه‌گذاری معدن در حال بهره‌برداری حدود ۲۹۴ میلیارد ریال بوده که معدن استخراج مس با ۳۸/۳ درصد بیشترین سهم را دارا می‌باشد.

لازم به ذکر است که ۶۸/۱ درصد از سرمایه‌گذاری معدن در زمینه ماشین‌آلات، ابزار و وسائل کار بادوام و تجهیزات اداری بوده که بیشترین سهم سرمایه‌گذاری را به خود اختصاص داده است.

در سال ۱۳۹۷، تعداد ۱۹ شرکت تعاونی معدنی با سرمایه‌ای ۲۲۵۴ میلیون ریال در استان فعال بوده‌اند.

۶-۱-مشخصات عمومی معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت

جبران خدمات مزد و حقوق بگیران	تعداد شاغلان	تعداد معادن			سال و فعالیت	
		نحوه مدیریت		جمع		
		عمومی	خصوصی			
...	...	...	...	...	..... ۱۳۸۰	
۴۳۵۷۷	۱۶۸۶	۲	۱۰۲	۱۰۴	..... ۱۳۸۵	
۱۵۵۷۹۰	۱۹۶۵	۶	۱۴۶	۱۵۲	..... ۱۳۹۰	
۸۱۱۳۴۴۲	۵۴۹۱	۳	۲۱۶	۲۱۹	..... ۱۳۹۳	
۷۸۵۰۵۲	۴۷۱۸	۱۳	۲۱۹	۲۳۱	..... ۱۳۹۴	
۸۵۱۸۱۰	۴۸۲۱	۸	۱۸۹	۱۹۷	..... ۱۳۹۵	
۹۳۳۵۲۶	۴۷۳۰	۷	۱۸۷	۱۹۴	..... ۱۳۹۶	
۱۳۰۷۱۱۶	۷۴۴۲	۱۰	۲۰۵	۲۱۵	..... ۱۳۹۷	
۷۳۴۶۴۲	۵۱۴۷	۲	۱۲	۱۴	استخراج زغال سنگ خشک	
۳۲۰۳۰	۱۱۴	۰	۳	۳	استخراج سنگ آهن	
۲۴۹۸	۱۰	۰	۱	۱	استخراج سنگ سرب و روی	
۸۴۱۱	۳۱	۱	۱	۲	استخراج سنگ طلا	
۱۸۹۵۳۳	۳۹۹	۰	۲	۲	استخراج سنگ مس	
۱۰۰۷۲	۴۶	۰	۴	۴	استخراج سنگ کرومیت	
۱۶۸	۷	۰	۲	۲	استخراج سنگ منگنز	
۳۷۲۵	۲۳	۰	۱	۱	استخراج بوکسیت	
•	•	•	•	•	استخراج سنگ کپالت، آنتیموان و	
۲۴۷۸	۱۴	۰	۳	۳	استخراج شن و ماسه	
۱۲۵۰۴۷	۶۰۱	۱	۴۶	۴۷	استخراج سنگهای تزئینی	
۱۲۲۵۳	۹۷	۰	۲۱	۲۱	استخراج سنگ لشه	
•	•	•	•	•	استخراج سنگ بالاست	
۲۳۴۷۶	۱۰۰	۳	۳	۶	استخراج سنگ آهک	
۵۴۹۴	۳۱	۱	۵	۶	استخراج سنگ گچ	
۲۳۲۹۱	۱۵۵	۰	۳۶	۳۶	استخراج کائولن، خاک نسوزو	
۱۰۵	۴	۰	۲	۲	استخراج دولومیت	
۹۷۰۲	۹۵	۰	۳۳	۳۳	استخراج بنتونیت و گل سرسوی	
...	...	...	...	...	استخراج گل سفید ^(۱)	
۱۶۷۰	۹	۰	۲	۲	استخراج باریت، خاک سرخ و زرد	

۶-۱- مشخصات عمومی معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت (دبالة)

جبران خدمات مزد و حقوق بگیران (میلیون ریال)	تعداد شاغلان	تعداد معادن			سال و فعالیت	
		نحوه مدیریت		جمع		
		دولتی	خصوصی			
.	.	.	.	.	استخراج سولفات استرۇنسیوم و بر	
۱۲۰۰	۶	۰	۱	۱	..... استخراج سولفات سدیم	
۴۵۵۷۴	۲۱۴	۰	۲	۲	..... استخراج فلورین	
۴۲۰۰	۲۲	۱	۰	۱	..... استخراج زرنيخ، پناس و يد	
.	.	۰	۰	۰	..... استخراج نمک	
.	.	۰	۰	۰	..... استخراج قير جامد طبيعى	
۱۴۱۰۸	۹۲	۱	۴	۵	..... استخراج سيلليس	
۱۵۰	۲	۰	۱	۱	..... استخراج پوکه معدنى	
۲۴۰	۲	۰	۱	۱	..... استخراج فلدسيپات	
.	.	۰	۰	۰	..... استخراج تالك	
.	.	۰	۰	۰	..... استخراج صدف دريائى و ميكا	
۵۷۰۴۸	۲۲۱	۰	۱۹	۱۹	..... استخراج منيزيت ^(۱)	
					..... استخراج سنگهای قيمتی و	
					..... نيمه قيمتی	

(۱) در سال ۹۷ اطلاعات گل سفید با منیزیت آمده است.

مأخذ - مرکز آمار ایران(ر.م).

- مرکز آمار ایران، دفتر صنعت، معدن و زیربنایی.

۶-۲-تعداد معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت و نوع استخراج

استخراج روباز و زیرزمینی	استخراج زیرزمینی	استخراج روباز	جمع	سال و فعالیت
...	...	...	...	..... ۱۳۸۰
...	...	...	...	..... ۱۳۸۵
.	۲	۱۵۰	۱۵۲	..... ۱۳۹۰
۲	۱۰	۲۰۷	۲۱۹	..... ۱۳۹۳
.	۹	۲۲۲	۲۳۱	..... ۱۳۹۴
۱	۹	۱۸۷	۱۹۷	..... ۱۳۹۵
۲	۱۰	۱۸۲	۱۹۴	..... ۱۳۹۶
۱	۹	۲۰۵	۲۱۵	..... ۱۳۹۷
۱	۷	۶	۱۴	استخراج زغال سنگ
.	.	۳	۳	استخراج سنگ آهن
.	.	۱	۱	استخراج سنگ سرب و روی
.	.	۲	۲	استخراج سنگ طلا
.	۱	۱	۲	استخراج سنگ مس
.	.	۴	۴	استخراج سنگ کرومیت
.	.	۲	۲	استخراج سنگ منگنز
.	.	۱	۱	استخراج بوکسیت
.	.	۰	۰	استخراج سنگ کبات، آنتیموان و
.	.	۳	۳	استخراج شن و ماسه
.	.	۴۷	۴۷	استخراج سنگهای تزئینی
.	.	۲۱	۲۱	استخراج سنگ لاسه
.	.	۰	۰	استخراج سنگ بالاست
.	.	۶	۶	استخراج سنگ آهک
.	.	۶	۶	استخراج سنگ گچ
.	.	۳۶	۳۶	استخراج کائولن، خاک نسوز و
.	.	۲	۲	استخراج دولومیت
.	.	۳۳	۳۳	استخراج بنتونیت و گل سرشوی
...	...	...	...	استخراج گل سفید ^(۱)
.	.	۲	۲	استخراج باریت، خاک سرخ و زرد

۲-۶- تعداد معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت و نوع استخراج (دبایله)

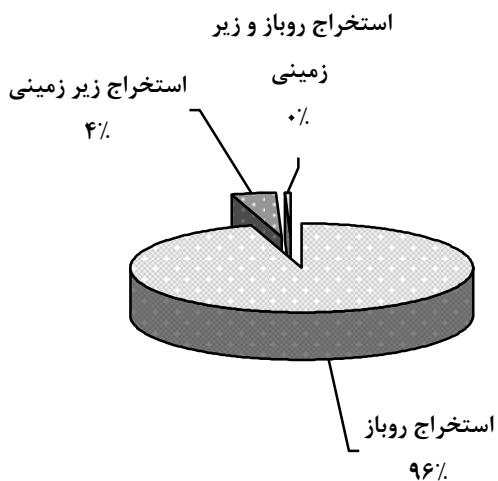
استخراج روباز و زیرزمینی	استخراج زیرزمینی	استخراج روباز	جمع	سال و فعالیت
.	.	.	.	استخراج سولفات استرونیسیوم و بر
.	.	۱	۱	استخراج سولفات سدیم
.	۱	۱	۲	استخراج فلورین
.	.	۱	۱	استخراج زرنيخ، پتاس و يد
.	.	.	.	استخراج نمک
.	.	.	.	استخراج قیر جامد طبیعی
.	.	۵	۵	استخراج سیلیس
.	.	۱	۱	استخراج پوکه معدنی
.	.	۱	۱	استخراج فلدسپات
.	.	.	.	استخراج تالک
.	.	.	.	استخراج صدف دریائی و میکا
.	.	۱۹	۱۹	استخراج منیزیت ^(۱)
.	.	.	.	استخراج سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی

(۱) در سال ۹۷ اطلاعات گل سفید با منیزیت آمده است.

مأخذ - مرکز آمار ایران(ر.م).

- مرکز آمار ایران، دفتر صنعت، معدن و زیربنایی.

۱-نوع استخراج معادن در حال بهره برداری: ۱۳۹۷

مبدا : جدول ۲-۶

۳-۶- تعداد شاغلان معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت

سایر کارکنان (اداری ، مالی ، خدماتی)	کارکنان خط تولید ^(۱)		جمع	سال و فعالیت
	ساده	ماهر		
...	...	...	...	۱۳۸۰
۲۴۵	۷۶۲	۶۷۹	۱۶۸۶	۱۳۸۵
۳۲۲	۳۹۳	۱۲۴۰	۱۹۶۵	۱۳۹۰
۸۸۲	۱۹۸۰	۲۶۲۹	۵۴۹۱	۱۳۹۳
۶۸۸	۱۹۲۹	۲۱۰۱	۴۷۱۸	۱۳۹۴
۵۵۵	۲۰۶۵	۲۲۰۱	۴۸۲۱	۱۳۹۵
۵۶۳	۲۲۳۴	۱۹۳۳	۴۷۳۰	۱۳۹۶
۷۶۱	۱۵۲۱	۵۱۶۰	۷۴۴۲	۱۳۹۷
۴۴۲	۸۶۸	۳۸۳۷	۵۱۴۷	استخراج زغال سنگ خشک
۱۱	۴۲	۶۱	۱۱۴	استخراج سنگ آهن
۲	۳	۵	۱۰	استخراج سنگ سرب و روی
۸	۵	۱۸	۳۱	استخراج سنگ طلا
۴۰	۳۹	۳۲۰	۳۹۹	استخراج سنگ مس
۱۰	۱۲	۲۴	۴۶	استخراج سنگ کرومیت
۲	۱	۴	۷	استخراج سنگ منگنز
۳	۱۰	۱۰	۲۳	استخراج بوکسیت
.	.	.	.	استخراج سنگ کبالت، آنتیموان و ...
۵	۱	۸	۱۴	استخراج شن و ماسه
۶۵	۲۵۱	۲۸۵	۶۰۱	استخراج سنگهای تزئینی
۲۴	۲۹	۴۴	۹۷	استخراج سنگ لاشه
.	.	.	.	استخراج سنگ بالاست
۱۰	۱۹	۷۱	۱۰۰	استخراج سنگ آهک
۶	۵	۲۰	۳۱	استخراج سنگ گچ
۱۷	۵۳	۸۵	۱۵۵	استخراج کائولن ، خاک نسوز و ...
۱	۱	۲	۴	استخراج دولومیت
۲۸	۱۹	۴۸	۹۵	استخراج بنتونیت و گل سرسوی
...	...	...	...	استخراج گل سفید ^(۲)
۱	۱	۷	۹	استخراج باریت، خاک سرخ و زرد...
.	.	.	.	استخراج سولفات استرونیسیوم و بر...

۳-۶- تعداد شاغلان معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت (دنباله)

سایر کارکنان (اداری ، مالی ، خدماتی)	کارکنان خط تولید ^(۱)		جمع	سال و فعالیت
	ساده	ماهر		
۰	۰	۶	۶	استخراج سولفات سدیم .....
۳۵	۴۰	۱۳۹	۲۱۴	استخراج فلورین .....
۱	۵	۱۶	۲۲	استخراج زرنيخ، پتاس و يد .....
۰	۰	۰	۰	استخراج نمک .....
۰	۰	۰	۰	استخراج قیر جامد طبیعی .....
۱۴	۳۵	۴۳	۹۲	استخراج سیلیس .....
۰	۲	۰	۲	استخراج پوکه معدنی .....
۱	۰	۱	۲	استخراج فلدسپات .....
۰	۰	۰	۰	استخراج تالک .....
۰	۰	۰	۰	استخراج صدف دریائی و میکا .....
۳۵	۸۰	۱۰۶	۲۲۱	استخراج منیزیت ^(۲) .....
				استخراج سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی .....

۱) کارکنان ماهر : مجموع تعداد کارکنان ماهر ، مهندسین ، تکنسین ها هستند و کارکنان غیرماهر : کارگران ساده ، رانندگان و کمک رانندگان هستند .

۲) در سال ۹۷ اطلاعات گل سفید با منیزیت آمده است .

مأخذ - مرکز آمار ایران (ر.م) .

- مرکز آمار ایران ، دفتر صنعت ، معدن و زیربنایی .

۶-۴- مقدار و ارزش تولیدات مواد معدنی معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت
 (هزار تن - میلیون ریال)

مقدار					فعالیت
۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	
۶۳۲۲	۵۶۱۲	۵۱۵۲	۶۱۰	۴۸۴۵	کل معادن .....
۲۳۸۱	۱۸۷۸	۱۸۲۴	۱۷۱۵	۱۰۶۸	استخراج زغال سنگ خشک .....
۱۸۲	۱۱۷	۶	.	۲۰	استخراج سنگ آهن .....
۳	۲۵	۵	.	.	استخراج سرب و روی .....
۱۰	.	.	.	.	استخراج سنگ طلا .....
۱۶۲	۲۳۷	۱۵۵	۸	۱۰	استخراج سنگ مس .....
۴	۴	۷	۶	۸	استخراج کرومیت .....
.	.	.	.	.	استخراج منگنز .....
۱۵	۴۴	۱۵	.	.	استخراج بوکسیت .....
.	.	.	.	.	استخراج کبالت ، آنتیموان و تیتانیوم .....
۷۰	۱۵۰	۴۱۴	۲۰۴۰	۱۴۳۷	استخراج شن و ماسه ^(۱) .....
۲۷۴	۲۸۱	۲۴۴	۲۵۰	۳۸۶	استخراج سنگ‌های تزیینی ^(۲) .....
۹۷	۲۳۹	۱۳۰	۹۵	۱۳۸	استخراج سنگ لاشه .....
.	.	.	.	.	استخراج سنگ بالاست .....
۲۱۵۵	۱۵۸۰	۱۳۲۰	۱۳۰۳	۱۰۶۰	استخراج سنگ آهک .....
۷۲	۶۶	۳۲	۱۸	۱۴	استخراج سنگ گچ .....
۲۲۹	۲۸۸	۲۱۹	۱۷۲	۱۹۱	استخراج کائولن ، خاک نسوز ^(۳) و .....
۳	۱۳	۱	۹	۱۰	استخراج دولومیت .....
۳۳۰	۳۳۰	۳۴۱	۱۴۵	۲۰۱	استخراج بنتونیت و گل سرشوی .....
.	.	.	.	۱	استخراج گل سفید ^(۴) .....
۵	۱۲	۱۱	۳	۷	استخراج پاریت ، خاک سرخ و زرد .....
۳۰	۲۶	۴۸	۴۹	۲۳	استخراج فلورین .....
.	.	.	.	.	استخراج سولفات استرونسیوم و بر .....
۱۱	۱۷	۱۶	۱۴	۹	استخراج سولفات سدیم .....

۶-۴- مقدار و ارزش تولیدات مواد معدنی معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت
 (هزار تن - میلیون ریال) (دنباله)

مقدار					فعالیت
۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	
۲۰	۳۵	۲۷	۲۱	۰	استخراج زرنيخ ، فسفات و يد ....
۰	۰	۰	۰	۰	استخراج تورب .....
۰	۰	۰	۰	۰	استخراج نمک ^(۴) .....
					استخراج قیر جامد طبیعی
					(بيتومين) .....
۱۱۴	۱۲۲	۱۸۶	۱۲۰	۲۱	استخراج سیلیس .....
۱	۱	۱	۱	۱	استخراج پوکه معدنی .....
۳	۳	۳	۱	۳۴	استخراج فلدسپات .....
۰	۰	۰	۰	۰	استخراج تالك .....
۰	۰	۰	۰	۰	استخراج صدف دریایی .....
۱۵۰	۱۴۴	۱۴۸	۱۴۱	۱۷۶	استخراج منیزیت ^(۵) .....
					استخراج سنگ های قیمتی و
					نیمه قیمتی .....
					۳۱

**۶-۴- مقدار و ارزش تولیدات مواد معدنی معادن در حال بهره برداری بر حسب
فعالیت(دبaleh) (هزار تن - میلیون ریال)**

ارزش					فعالیت
۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	
۷۵۶۹۲۹۲	۶۴۳۰۷۷۸	۵۳۲۵۰۰۰	۴۷۹۱۲۱۷	۳۷۰۳۸۶۲	کل معادن .....
۴۹۲۲۲۶۴	۴۶۹۸۲۱۰	۳۴۳۶۰۲۳	۳۱۵۰۳۸۷	۲۲۹۵۵۸۷	استخراج زغال سنگ خشک
۲۲۱۱۵۸	۴۲۵۲۵	۱۹۹۳	.	۸۰۰	استخراج سنگ آهن .....
۱۵۰۰۰	۱۲۰۰۰	۷۴۰۰	.	.	استخراج سرب و روی .....
۲۷۰۰۰	.	.	.	.	استخراج سنگ طلا .....
۶۸۹۰۵۶	۲۴۳۴۴۷	۳۵۲۲۵	۲۳۸۶۹۶	۱۵۵۹۲۴	استخراج سنگ مس .....
۱۹۷۰۳	۱۳۵۹۸	۳۰۷۶۹	۱۰۸۸۸	۱۴۹۵۸	استخراج کرومیت .....
۳۹۴	.	.	.	.	استخراج منگنز .....
۵۲۵۰	۱۹۷۲۵	۴۵۰۰	.	.	استخراج بوکسیت .....
					استخراج کبات ، آنتیموان و
					تیتانیوم .....
۷۱۷۸	۱۴۴۷۵	۵۲۹۵۵	۱۶۸۹۵۷	۸۰۰۵۸	استخراج شن و ماسه ^(۱) .....
					استخراج سنگ‌های
۴۶۴۹۶۱	۲۴۵۳۵۶	۳۹۸۹۰۱	۳۸۹۶۰۹	۳۰۴۰۱۹	تریپینی ^(۲) .....
۲۵۲۰۶	۴۱۱۹۶	۱۸۰۵۹	۱۵۸۸۸	۱۷۰۹۷	استخراج سنگ لاشه .....
.	.	.	.	.	استخراج سنگ بالاست .....
۱۲۷۲۶۳	۷۸۸۴۶	۹۵۶۱۵	۶۶۴۱۰	۲۲۹۴۲	استخراج سنگ آهک .....
۳۲۰۹۹	۳۵۷۴	۳۷۳۸	۳۴۴۶	۴۴۴	استخراج سنگ گچ .....
					استخراج کائولن، خاک نسوز
۶۵۰۳۰	۸۱۳۴۱	۵۰۴۳۸	۳۳۲۸۲	۵۷۴۲۶	و ^(۳) .....
۷۹۳	۲۳۵۰	۵۶	۲۲۱۹	۲۰۶۴	استخراج دولومیت .....
					استخراج بنتونیت و گل
۷۹۱۸۳	۴۰۷۶۲	۴۳۸۸۰	۲۰۲۸۸	۲۵۴۰۹	سرشوی .....
.	.	.	.	۲۴۲	استخراج گل‌سفید ^(۴) .....

۶-۴- مقدار و ارزش تولیدات مواد معدنی معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت
 (هزارتن - میلیون ریال) (دباله)

ارزش					فعالیت
۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	
۲۸۴۴۰	۲۱۱۰۰	۹۹۵۷	۳۶۵۳	۶۹۰۲	استخراج باریت ، خاک سرخ و زرد .....
۲۲۴۸۲۲	۱۶۵۷۱۳	۲۶۶۴۶۴	۲۶۹۲۶۰	۱۱۴۲۵۰	استخراج فلورین .....
۵۱۳۶	۱۶۶۳	۱۴۴۹	۱۲۷۸	۱۸۴۰	استخراج سولفات سدیم .....
۲۳۳۹۱۴	۵۴۲۵۰۰	۴۰۲۰۰۰	۳۱۱۶۴۰	۰	استخراج زرنیخ ، فسفات و ید .....
۰	۰	۰	۰	۰	استخراج تورب .....
۰	۰	۰	۰	۰	استخراج نمک ^(۴) .....
۰	۰	۰	۰	۰	استخراج قیر جامد طبیعی (بیتومین) .....
۰	۰	۰	۲۷	۰	استخراج سیلیس .....
۲۸۱۵۲	۱۱۶۴۳	۱۵۴۵۸	۹۷۰۹	۱۸۷۹۵	استخراج پوکه معدنی .....
۳۹۴	۴۷۶	۱۳۵	۱۱۸	۹۴	استخراج فلدسپات .....
۱۶۵۰	۱۴۵۰	۵۴۰	۳۴۳	۷۰۵۰	استخراج تالک .....
۰	۰	۰	۰	۰	استخراج صدف دریایی .....
۰	۰	۰	۰	۰	استخراج منیزیت ^(۵) .....
۰	۰	۰	۰	۴۶۰۸۰۰	استخراج سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی .....

(۱) استخراج شن و ماسه ، محلول شن و ماسه می باشد .

(۲) استخراج سنگ تزئینی مرمر کوب ، مرمر گلداشی ، مرمریت قرمز کوب ، مرمر لیمویی کوب ، مرمر لیمویی لاشه ، مرمریت سفید کوب ، سایر انواع تراورتن ، انواع گرانیت ، سنگ چینی ساده و بازالت و ۰۰۰ می باشد .

(۳) خاک نسوز ، خاک صنعتی ، کرونا می باشد .

(۴) استخراج نمک : نمک سنگی و نمک خاکی است .

(۵) در سال ۹۷ اطلاعات گل سفید با منیزیت آمده است . مأخذ - مرکز آمار ایران . (ر.م) .

- مرکز آمار ایران ، دفتر صنعت ، معدن و زیربنایی .

**۶-۵- ارزش افزوده و ارزش پرداختی های معادن در حال بهره برداری
بر حسب فعالیت: ۱۳۹۷ (میلیون ریال)**

فعالیت	ارزش افزوده	پرداختی ها (داده ها)	دربافتی ها (ستانده ها)
جمع	۷۱۳۸۶۵۸	۶۴۲۷۷۰	۷۷۸۱۴۲۸
استخراج زغال سنگ خشک	۴۸۳۸۱۴۲	۱۷۵۲۳۲	۵۰۱۳۳۷۴
استخراج سنگ آهن	۱۷۷۰۳۸	۶۰۸۲۲	۲۳۷۸۶۰
استخراج سنگ سرب و روئ	۱۰۲۹۱	۵۰۹۶	۱۵۳۸۷
استخراج سنگ طلا	۲۴۴۸۲	۴۰۱۱	۲۸۳۹۳
استخراج سنگ مس	۶۶۰۱۸۹	۸۶۷۶۷	۷۴۶۹۵۶
استخراج سنگ کرومیت	۱۵۰۴۷	۶۲۲۶	۲۱۲۷۳
استخراج سنگ منگنز	۲۷۱	۱۶۳	۴۳۴
استخراج بوکسیت	۱۹۸۰	۳۹۴۰	۵۹۱۹
استخراج سنگ کبالت، آنتیموان و	۰	۰	۰
استخراج شن و ماسه	۳۸۹۵	۴۲۹۸	۸۱۹۳
استخراج سنگ‌های تزئینی	۴۰۴۷۷۸	۸۱۷۱۳	۴۸۶۴۹۱
استخراج سنگ لاشه	۱۶۵۳۸	۹۴۲۵	۲۵۹۶۳
استخراج سنگ بالاست	۰	۰	۰
استخراج سنگ آهک	۵۵۸۳۹	۷۳۰۸۲	۱۲۸۹۲۱
استخراج سنگ گچ	۲۸۹۲۲	۵۶۳۲	۳۴۵۵۴
استخراج کائولن، خاک			
نیوزو	۴۸۸۳۳	۱۸۶۵۴	۶۷۴۸۷
استخراج دولومیت	۶۱۴	۳۷۸	۹۹۲
استخراج بنتونیت و گل سرسوئ	۶۱۲۸۵	۱۹۳۸۳	۸۰۶۶۸
استخراج گل سفید ^(۱)	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰
استخراج باریت، خاک سرخ و زرد	۲۷۹۰۲	۷۳۰	۲۸۶۳۲
استخراج سولفات استرونسیوم و بر ..	۰	۰	۰

**۵-۶- ارزش افزوده و ارزش پرداختی ها و دریافتی های معادن در حال بهره برداری
(میلیون ریال) برحسب فعالیت : ۱۳۹۷ (دبale)**

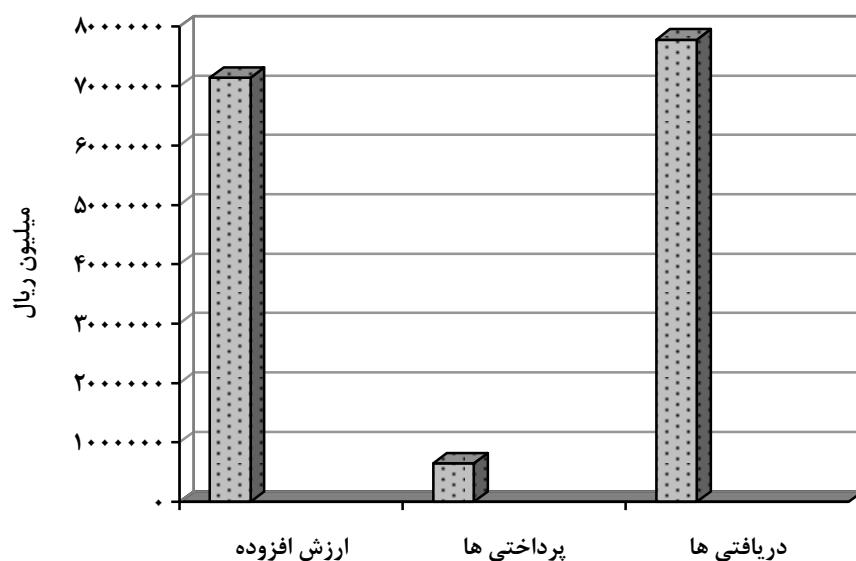
دریافتی ها (ستانده ها)	پرداختی ها (داده ها)	ارزش افزوده	فعالیت
۵۱۷۶	۴۸۸	۴۶۸۸	استخراج سولفات سدیم .....
۲۴۳۰۱۳	۲۱۷۲۳	۲۲۱۲۸۹	استخراج فلورین .....
۳۳۷۷۱۴	۶۹۷۳	۳۳۰۷۴۱	استخراج زرنیخ، پتاس و ید .....
.	.	.	استخراج نمک .....
.	.	.	استخراج قیر جامد طبیعی .....
۳۰۱۱۲	۷۲۶۹	۲۲۸۴۳	استخراج سیلیس .....
۳۹۴	۲۲۲	۱۷۲	استخراج پوکه معدنی .....
۱۷۲۰	۵۲۹	۱۱۹۱	استخراج فلدسپات .....
.	.	.	استخراج تالک .....
.	.	.	استخراج صدف دریائی و میکا .....
۲۳۱۸۰۴	۵۰۰۱۷	۱۸۱۷۸۷	استخراج منیزیت ^(۱) .....
			استخراج سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی .....
.	.	.	

(۱) در سال ۹۷ اطلاعات گل سفید با منیزیت آمده است.

مأخذ - مرکز آمار ایران. (رم).

- مرکز آمار ایران، دفتر صنعت، معدن و زیربنایی.

۶-۶- ارزش پرداختی، دریافتی و ارزش افزوده معادن در حال بهره برداری استان

مبنای: جدول ۵-۶

۶-۶- سرمایه گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه ای) معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت و نوع اموال سرمایه ای: ۱۳۹۷ (میلیون ریال)

فعالیت	کل سرمایه گذاری	تجهیزات اداری	وسایل کار با دوام و نقلیه	ساختمند و تاسیسات بدون زمین
كل معادن	۲۹۳۹۳۹	۲۰۰۲۶۰	۳۰۵۲۹	۲۳۷۳۰
استخراج زغال سنگ خشک	۸۹۷۰۴	۲۶۳۲۰	۲۸۰۴۰	۲۰۶۴
استخراج سنگ آهن	۱۳۲۷۵	۸۴۲۰	۱۰	۴۲۸۲
استخراج سنگ سرب و روی	۹۷۰	۹۷۰	.	.
استخراج سنگ طلا	۱۳۳۵	۱۲۸۳	۵۲	.
استخراج سنگ مس	۱۱۲۵۶۰	۹۶۲۱۵	۸۳۱	۱۵۱۲۷
استخراج سنگ کرومیت	۲۵۸۶	۲۵۲۰	۶۶	.
استخراج سنگ منگنز	۵۰	۱۰	۴۰	.
استخراج بوکسیت	۶۰۲	۱۸۹	۷۵	۳۰
استخراج سنگ کبالت، آنتیموان و	۰	۰	.	.
استخراج شن و ماسه	۹۱۳	۸۷۰	۴۳	.
استخراج سنگهای تزئینی	۲۹۴۳۳	۲۶۸۹۳	۱۰۹۳	۹
استخراج سنگ لاسه	۱۰۴۴۶	۱۰۳۸۲	.	.
استخراج سنگ بالاست	۰	۰	.	.
استخراج سنگ آهک	۸۶۴	۲۵۲	۵۰۲	.
استخراج سنگ گچ	۱۲۰۶	۶۱۷	۹۲	.
استخراج کائولن، خاک نسوز و	۶۱۳۴	۴۲۳۰	۸۰۰	۹۱

**۶- سرمایه‌گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه‌ای) معادن در حال پهنه برداری بر حسب فعالیت
و نوع اموال سرمایه‌ای: (۱۳۹۷) (دباله) (میلیون ریال)**

فعالیت	کل سرمایه گذاری	ماشین آلات ، ابزار و وسایل کار با دوام و تجهیزات اداری	وسایل نقلیه	ساختمان و تاسیسات بدون زمین
استخراج دولومیت	۱۴۳	۱۴۳	.	.
استخراج بنتونیت و گل سرشوی	۱۲۷۱۷	۹۲۴۹	۲۶۶	۲۰۷۰
استخراج گل سفید ^(۱)	۳۰	۱۰	.	۲۰
استخراج باریت، خاک سرخ و زرد	۷۰	۵۰	۲۰	.
استخراج سولفات استرونیسیوم وبر	۱۲۷۰	۹۲۰	۲۴۰	.
استخراج سولفات سدیم	۲۲۵۰	۴۵۰	۱۵۰۰	.
استخراج فلورین	۱۲۱۹	۸۷۹	۲۰۰	.
استخراج زرنیخ، پناس و ید	۲۲۵۰	۴۵۰	۱۵۰۰	.
استخراج نمک	۰	۰	.	.
استخراج قیر جامد طبیعی	۰	۰	.	.
استخراج سیلیس	۱۸۰	۱۵۰	.	.
استخراج پوکه معدنی	۰	۰	.	.
استخراج فلدسپات	۰	۱۵۰	.	.
استخراج تالک	۰	۰	.	.
استخراج صدف دریائی و میکا	۰	۰	.	.
استخراج منیزیت ^(۱)	۵۹۸۳	۹۲۳۹	-۳۳۴۰	۳۷
استخراج سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی	۰	۰	.	.

۶-سرمایه گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه ای) معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت و نوع اموال سرمایه ای (۱۳۹۷) (دباله)

فعالیت	راه اختصاصی	توسعه واکنشاف	نرم افزارهای رایانه ای	ساختمان
كل معادن		۱۲۹۹۷	۱۲۱۹	۱۰۲
استخراج زغال سنگ خشک	.....	۲۱۸۶۰	۱۱۲۰	.
استخراج سنگ آهن	.....	۵۶۳	.	.
استخراج سنگ سرب و روی	.....	.	.	.
استخراج سنگ طلا	.....	.	.	.
استخراج سنگ مس	.....	۳۴۷	۴۰	.
استخراج سنگ کرومیت	.....	.	.	.
استخراج سنگ منگنز	.....	.	.	.
استخراج بوکسیت	.....	۱۰۰	۲۰	۵۶
استخراج سنگ کبالت، آنتیموان و	.....	.	.	.
استخراج شن و ماسه	.....	.	.	.
استخراج سنگهای تزئینی	.....	۱۲۷۰	.	.
استخراج سنگ لاشه	.....	.	.	.
استخراج سنگ بالاست	.....	.	.	.
استخراج سنگ آهک	.....	۱۰	۱۰	.
استخراج سنگ گچ	.....	۱۳۰	.	۲۰
استخراج کائولن، خاک نسوزو	.....	۶۸۰	۲۰	.
استخراج دولومیت	.....	.	.	.

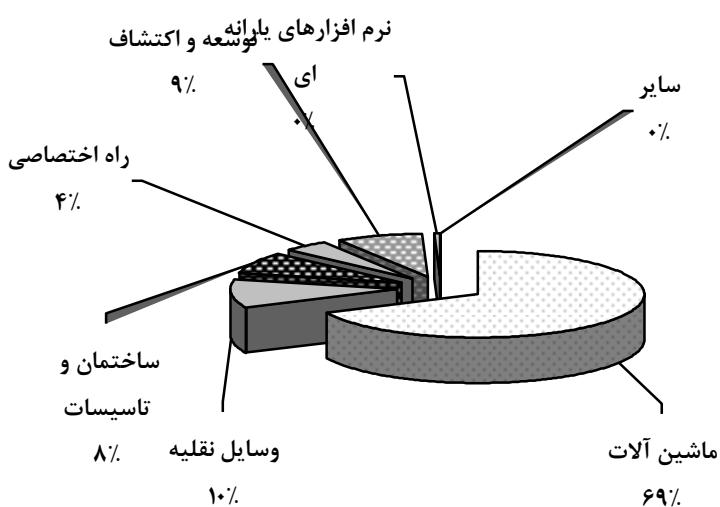

**۶- سرمایه‌گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه‌ای) معادن در حال پهنه برداری بر حسب فعالیت
و نوع اموال سرمایه‌ای: (۱۳۹۷) (دبale)**

فعالیت	راه اختصاصی	توسعه و اکتشاف	نرم افزارهای رایانه‌ای	ساخ
استخراج بنتونیت و گل سرشوی	۱۱۰۵	.	.	۲۶
استخراج گل سفید ^(۱)	۰	۰	۰	۰۰۰
استخراج باریت، خاک سرخ و زرد	۰	۰	۰	۰
استخراج سولفات استرونسیوم و بر	۰	۰	۰	۰
استخراج سولفات سدیم	۰	۰	۰	۰
استخراج فلورین	۱۰۰	۱۰	۰	۰
استخراج زرنیخ، پتاس و ید	۳۰۰	۰	۰	۰
استخراج نمک	۰	۰	۰	۰
استخراج قیر جامد طبیعی	۰	۰	۰	۰
استخراج سیلیس	۱۰	۱۳۰	۰	۰
استخراج پوکه معدنی	۰	۰	۰	۰
استخراج فلدسپات	۳۰	۰	۰	۰
استخراج تالک	۰	۰	۰	۰
استخراج صدف دریائی و میکا	۰	۰	۰	۰
استخراج منیزیت ^(۱)	۳۸	۰	۱۰	۰
استخراج سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی ..	۰	۰	۰	۰

(۱) در سال ۹۷ اطلاعات گل سفید با منیزیت آمده است.
مأخذ - مرکز آمار ایران . دفتر صنعت، معدن و زیر بنایی.

۳-۶- سهم انواع اموال سرمایه‌ای در سرمایه‌گذاری معادن در حال بهره برداری: ۱۳۹۷

مبنا: جدول ۶-۶

۶-۷- مشخصات عمومی شرکت‌های تعاونی معدنی در پایان سال (میلیون ریال)

سرمایه	شاغلان	عضو	تعداد	سال و شهرستان
...	...	...	...	۱۳۸۰
۵۷۱	۳۰	۱۲۶	۴	۱۳۸۵
۶۰۱	۴۰	۱۴۸	۷	۱۳۹۰
۷۳۰	۲۲۹	۲۴۶	۱۷	۱۳۹۳
۸۴۷	۲۳۴	۲۵۴	۱۸	۱۳۹۴
۲۲۶۲	۳۳۴	۷۰۲	۱۹	۱۳۹۵
۲۲۶۲	۳۳۴	۷۰۲	۱۹	۱۳۹۶
۲۲۵۴	۳۳۴	۷۰۲	۱۹	۱۳۹۷
۱۱	۱۰	۹	۱	بیرجند
.	.	.	.	خوسف
.	.	.	.	درمیان
۱۳۵۶	۱۲۰	۴۵۶	۲	سرایان
۳۱۶	۱۹	۳۲	۲	سرپیشه
۱۰	۲	۸	۱	قائنت
.	.	.	.	زیرکوه
۳۵۷	۱۸	۱۰۰	۳	نهیندان
۱	۱۰۵۰۰	۷	۱	فردوس
۱۱۶	۱۸	۱۴	۲	بشرویه
۸۷	۱۴۲	۷۶	۷	طبس

ماخذ - اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان خراسان جنوبی.